

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid JENSEN grundskola Tungelsta i
Haninge kommun med JENSEN education college AB
som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid JENSEN grundskola Tungelsta. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 7 november 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för JENSEN grundskola Tungelsta senast den 22 april 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. JENSEN education college AB har inkommit med en sådan redovisning den 28 april 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

JENSEN education college AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

JENSEN education college AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

JENSEN education college AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har vidtagit flera åtgärder för att höja kvaliteten i arbetet med läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande. Skolenheten har genomfört intern kompetensutveckling där lärarna har arbetat tillsammans med att se över hur de kan använda läroböcker och andra läromedel som en strukturerande grund i undervisningen. Därefter har lärarna i ämneslag arbetat vidare med att gemensamt planera hur läroböcker och andra läromedel kan integreras i undervisningens olika moment och arbetsområden för att skapa struktur och progression i elevernas lärande. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att skolledningen och speciallärare har genomfört klassrumsbesök och har fört samtal med lärarna om hur läromedel kan användas för att ytterligare stärka begreppsförståelse och elevernas kunskapsutveckling.

Ytterligare åtgärder som huvudmannen planerar innefattar att införliva lärares analys av undervisningen utifrån användningen av läromedel i det systematiska kvalitetsarbetet samt att göra kontinuerliga inköp av läromedel. Därutöver finns en plan för att lärarna ska fördjupa det kollegiala samarbetet kring hur läroböcker och andra läromedel används i undervisningens olika moment. Rektorn har följt upp genomfört arbete och konstaterat en tydlig utveckling i hur läroböcker och andra läromedel används i undervisningen. Lärarna integrerar i högre utsträckning läroböcker i planeringen av undervisningen och läroböcker används mer systematiskt för att skapa sammanhang i arbetsområden och för att ytterligare stärka progressionen i elevernas lärande. På längre sikt förväntar sig huvudmannen att utvecklingsarbetet ska leda till en mer likvärdig undervisning inom skolenheten. Vidare förväntas eleverna få bättre förutsättningar att följa undervisningens struktur, utveckla ämnesspecifika begrepp och befästa sina kunskaper över tid.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har skapat en tydligare struktur för inköp av läromedel och för att säkerställa att tillräckligt antal läroböcker finns tillgängliga så att eleverna får tillgång till läromedel utanför undervisningstid. Därutöver har rektorn förändrat organisationen av vissa ämnen, exempelvis samhällsorienterande ämnen, för att skapa bättre förutsättningar att använda läroböckerna mer effektivt och säkerställa att elever får tillgång till läroböcker för hemstudier. Vidare visar redovisningen att rektorn har förtydligat och kommunicerat rutinerna så att elever alltid har möjlighet att ta hem läroböcker för att läsa på inför prov, repetera och arbeta med läxor. Rektorn har följt upp arbetet genom dialog med lärarna och inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete och har sett en tydlig kvalitetsförbättring i elevernas möjlighet att arbeta vidare med undervisningens innehåll utanför lektionstid. Elever använder i större utsträckning läroböcker för att repetera centralt innehåll, förbereda sig inför undervisning och läsa på inför prov. Detta har bidragit till ökad kontinuitet mellan lektionstillfällena och stärkt elevernas möjligheter att befästa kunskaper och begrepp över tid.

Ytterligare åtgärder som huvudmannen planerat innefattar fortbildning där lärare ges möjlighet att vidareutveckla arbetet med hur läroböcker och andra läromedel kan användas i undervisningen samt hur de kan stödja elevernas möjlighet till repetition och begreppsförståelse även utanför lektionstid. Effekter som huvudmannen förväntar sig på längre sikt är att arbetet ska leda till att elever i högre utsträckning använder läroböcker och andra läromedel, även utanför undervisningstid, för att repetera centralt innehåll och befästa ämnesspecifika begrepp. Detta förväntas leda till att elever utvecklar en djupare förståelse av ämnenas centrala innehåll.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Det framgår av huvudmannens redovisning att skolans rektor har stärkt ledningen och samordningen av arbetet med läroböcker och andra läromedel genom att införliva frågan tydligare i skolans systematiska kvalitetsarbete. Användningen av läroböcker och andra läromedel följs upp i samband med arbetslagsmöten och ämneskonferenser där lärare ges möjlighet att analysera hur läromedel används i undervisningen och hur de bidrar till elevernas kunskapsutveckling. Detta arbete ligger till grund för fortsatta utvecklingsinsatser i syfte att säkerställa elevernas tillgång till ändamålsenliga läromedel. Skolans rektor har även etablerat en struktur för att följa upp behov av läromedel genom regelbunden dialog med inköpsansvariga samt med lärare i ämneslag för att säkerställa att behov av läroböcker identifieras och att inköp sker i takt med verksamhetens behov. Effekter som huvudmannen sett av arbetet är att den förstärkta styrningen och samordningen bidragit till att stärka likvärdigheten i elevernas tillgång till läroböcker och andra läromedel samt till en mer samordnad och systematisk användning av läromedel i undervisningen.

Framöver planerar skolledningen att efter terminens slut utvärdera genomförda insatser utifrån den analys som lärare och ämnesansvariga lämnar inom ramen för kvalitetsarbetet. Resultatet av denna uppföljning är tänkt att ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete kring ledning, samordning och användning av läromedel i undervisningen. På sikt förväntas utvecklingsarbetet leda till att läroböcker och andra läromedel i högre grad används som en integrerad del av undervisningen i samtliga ämnen, vilket stärker struktur och likvärdighet i undervisningen samt elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i enlighet med utbildningens mål.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

På Skolinspektionens vägnar

X Ewa Mölleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Ewa Mölleryd

X Malin Larsson

Föredragande
Signerat av: Malin Larsson

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.